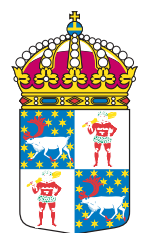

Skalbaggar knutna till nydöd och äldre död tall i Norrbottens län

Länsstyrelsens rapportserie nr 16/2009

Inventering utförd av Naturcentrum AB,
på uppdrag av Länsstyrelsen i Norrbottens län

NATURCENTRUM AB

Länsstyrelsen
Norrbotten

Titel

Skalbaggar knutna till nydöd och äldre död tall i Norrbottens län. Länsstyrelsens rapportserie nr 16/2009

Inventering, text och foto

Naturcentrum AB, 2009
Strandtorget 3, 444 30 Stenungsund
Tel. 0303-726160
ncab@naturcentrum.se

Naturcentrum AB

Ansvarig handläggare: Niklas Franc och Petter Bohman

Uppdragsgivare

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Uppdragsgivarens ombud

Linda Johansson, Naturvårdsenheten

Kartmaterial

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Framsida

Övre bild till vänster – Trädfönsterfälla på nydöd tall, Spjut- och Rymmarbergets Naturreservat

Nedre bild till vänster – skrovlig flatbagge *Calitys scabra*, Södra Paskatieva 2009

Stor bild till höger – grov tall, Döttrenåive, Arvidsjaur, 2009

Tryck och upplaga

Länsstyrelsen i Norrbottens län, Luleå, december 2009, 40 ex

ISSN

0283-9636

Sammanfattning

Under ett par veckor i juli under fältsäsongen 2009, inventerade Naturcentrum AB 15 områden med äldre tallskog i Norrbottens län. Besökens ändamål var att leta efter skalbaggar inom Åtgärdsprogrammen för bevarande av skalbaggar på nyligen död tall och på äldre död tallved.

Bland arterna knutna till nydöd tallved hittades tallbarksvarvbaggen *Corticus fraxini* på fyra lokaler och linjerad plattstumpbagge *Platysoma lineare*, som ansågs som utdöd från Norrlands inland, på fem lokaler. Övriga arter i åtgärdsprogrammet kunde inte konstateras på någon av lokalerna.

Bland arterna i åtgärdsprogrammet för bevarande av skalbaggar på äldre död tallved, hittades skrovlig flatbagge *Calitys scabra* på 11 lokaler och stubbfuktbaggen *Cryptophagus lysolmi* på en lokal. Dessutom hittades ett gammalt gnagspår av raggbock *Tragosoma depsarium* på Torisåsen.

Bland andra ovanliga arter hittades sibirisk barkborre *Pityogenes irkutensis* på flera av de västliga lokalerna och urskogsängern *Dermestes palmi* i Paskatieva.

Bakgrund

Två åtgärdsprogram för vedlevande skalbaggar knutna till tall är under upprättande. Det ena berör arter knutna till nydöda tallar (Pettersson manus) och det andra berör arter knutna till äldre tallved (Wikars manus). Arterna i dessa program för en tynande tillvaro i de få äldre tallskogar som finns kvar i Sverige. Flera av arterna var tidigare vanliga i stora delar av landet, men har under de senaste decennierna bara observerats på någon enstaka lokal.

I åtgärdsprogrammen föreslås att inventeringar av dessa ovanliga arter bör ske i områden med äldre tallskog. I Norrbottens län, där många av arterna i båda programmen är hittade sedan tidigare, har detta arbete precis startat. I länet finns många stora värdefulla tallskogsobjekt som Muddus, Stora Sjöfallet, Piteälvens övre dalgång och Udtja. Där finns också en mängd mindre reservat och andra likvärdiga områden med äldre tallskog. För att få en uppfattning om dessa skogars värde i förhållande till arterna i de två ovan nämnda åtgärdsprogrammen har man bestämt att inventera de intressantaste områdena. Antalet områden är många och arealen i dem är stora. Arbetet kommer därför pågå under ett par år.

Naturcentrums uppdrag

Inventera 15 tallskogsobjekt i södra delen av Norrbottens län. Inventeringen är inriktad på arter knutna till tall som ingår i Åtgärdsprogrammet för bevarande av skalbaggar på nyligen död tall (Pettersson remissversion) och i Åtgärdsprogrammet för bevarande av skalbaggar på äldre död tallved (Wikars remissversion).

Arter i ÅGP:t för nyligen död tall

Tallgångbagge *Cerylon impressum*
Linjerad plattstumpbagge *Platysoma lineare*
Tallbarksvarthage *Corticeus fraxini*
Avlång barksvartbagge *Corticeus longulus*
Tolvtandad barkborre *Ips sexdentatus*
Kantad kulhalsbock *Acmaeops marginata*
Cholodkovskys bastborre *Carphoborus cholodkovskyi*
Smal skuggbagge *Boros schneideri**
Avlång barkborre *Orthotomicus longicollis**

Arter i ÅGP:t för äldre tallved

Tallbarkbagge *Bothrioides contractus*
Skrovlig flatbagge *Calitys scabra*
Raggbock *Tragosoma depsarium*
Hårig blombock *Leptura pubescens**
Stubbfuktbagge *Cryptophagus lysholmi*
Gulfläckig praktbagge *Buprestis novemaculata**

*Arten är ej funnen i Norrland

Metodik

Döda tallar

Nydöda tallar har gula till röda barr. När barren blivit bruna har träden oftast varit döda för länge för att man ska kunna finna arterna som lever på nydöda tallar. Finns det gröna barr kvar i kronan, och det kan räcka med ett grönt barr, lever trädet fortfarande och det finns sällan några angrepp av skalbaggar. Det enda man hittar är kådövervallade angrepp av mörghorn (*Tomicus piniperda* eller *T. minor*). I undantagsfall kan vissa delar av trädet vara dödt och angrepp kan ha påbörjats.

De arter inom denna inventering som inte är knutna till nydöda tallar har sin larvutveckling i andra talls substrat. Det kan vara tallågor som för raggbocken eller stående döda tallar i olika nedbrytningsstadier. Några av dem livnär sig på andra döda insekter och andra äter ved, svampnedbruten ved eller svamphyfer. För att hitta arterna användes flera olika metoder som beskrivs nedan.

Direkt sök på tallar

Alla typer av döende och döda tallar undersöktes genom att delar av barken öppnades med yxa för att sedan bändas loss. Barken öppnades först under någon gren då det i tidigare studier visats att speciellt tallgångbaggen ofta finns i dessa delar (Bohman 2007). Både insidan av barken och stammen undersöktes sedan okulärt och alla vuxna djur, gnag och larver av olika arter noterades. En del individer som inte kunde bestämmas i fält insamlades för senare kontroll. Arterna i åtgärdsprogrammen har varierande livsstrategier och både tunnare bark (glansbark) och tjockare bark undersöktes, liksom både nydöda stående träd, halvliggande träd och lågor (figur 1).

Den okulära besiktning av träden kompletterades i många fall med sållning av den bortbrutna barken och de rester som satt kvar på stammen (resterna skrapades loss med kniv). På äldre träd med innanröta sållades även sådana rötade partier, liksom delar angripna av andra insekter (ex vedvivlar av släktet *Rhyncolus*). Genomgång av sållprover gjordes för hand inomhus. Även gnagspår av de olika arterna söktes på bark och ved.

Figur 1. Från vänster en stående nydöd tall, halvliggande nydöd tall, låga av tall.

Fällor

Direktsöken kompletterades med trädfönsterfällor (figur 2). Plastrutan på fällorna är 20 x 30 cm och burken är en vit, två liters plastburk. Anledningen till att använda vita burkar, istället för de oftare använda aluminiumformarna, är att dessa förhoppningsvis även fångar en del vedlevande arter som äter pollen på blommor. Fällorna placerades på nydöda tallar och vid varje fälla placerades även en burk med feromonet Tomidor och en platta med feromonet Sextodor. Tomidor ska lukta som märgborrar och därmed locka till sig arter knutna till märgborrearter och Sextodor ska lukta som honor av tolv tandad barkborre och därmed locka till sig tolv tandade barkborrar. En eller två fällor placerades ut i varje område.

Arter

Artbestämningar har gjorts av författarna med undantag för en del kortvingar som bestämts av Stig Lundberg i Luleå. Rickard Andersson i Höör har kontrollbestämt arter där vi varit osäkra och Åke Lindelöw har kontrollbestämt några barkborrar. Stort tack till dessa tre herrar.

Fynddata för alla arter som fångats in eller observerats i denna studie rapporteras i artportalens småkrypsdel. I resultaten som följer nedan presenteras bara intressanta arter mer utförligt. Intressanta arter är ÅGP-arter, rödlistade arter, sällsynta arter eller nya landskapsfynd. I bilaga 1 finns en total förteckning över vilka arter som är funna på respektive lokal. I bilaga 2 finns kortfattade beskrivningar över funna intressanta arter som inte finns med i åtgärdsprogrammen.

Namnsättningen på presenterade arter följer Artdatabankens taxonomiska databas Dynamisk Taxa.

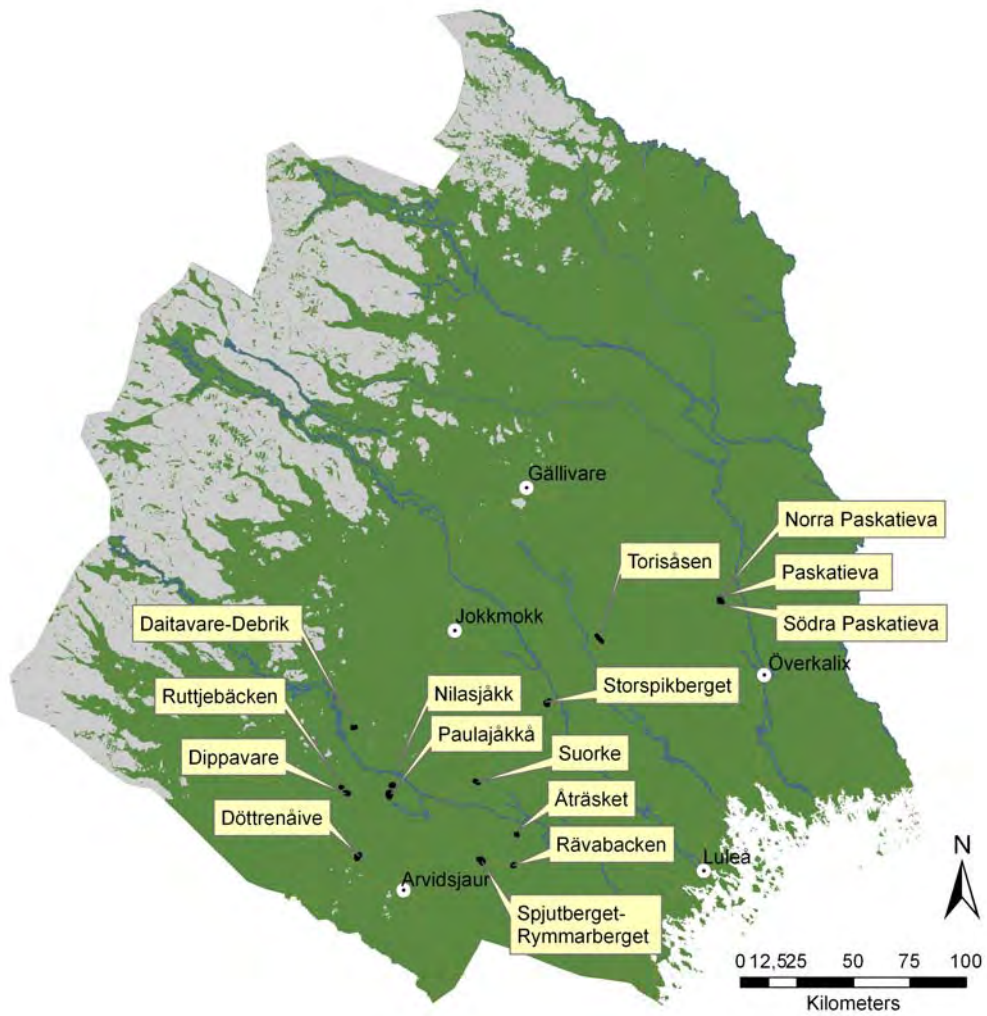
Artbeskrivningar baserar sig i huvudsak på författarnas egna kunskaper, boken ”Insekts gnag i bark och ved” av Bengt Ehnström, ”artfaktablad” för rödlistade arter från Artdatabanken och manuskripten för de två åtgärdsplanerna för bevarande av skalbaggar knutna till nydöd tall och äldre tallved.

Lokaler

I uppdraget ingick att besöka 15 lokaler med äldre tallskog i södra Norrbottens län (se figur 3). Översiktliga beskrivningar av de 15 lokalerna finns nedan i resultatdelen.

Figur 2. Trädfönsterfälla på nydöd tall.

Figur 3. Karta över Norrbottens län med uppdragets 15 inventerade äldre tallskogs lokaler markerade.

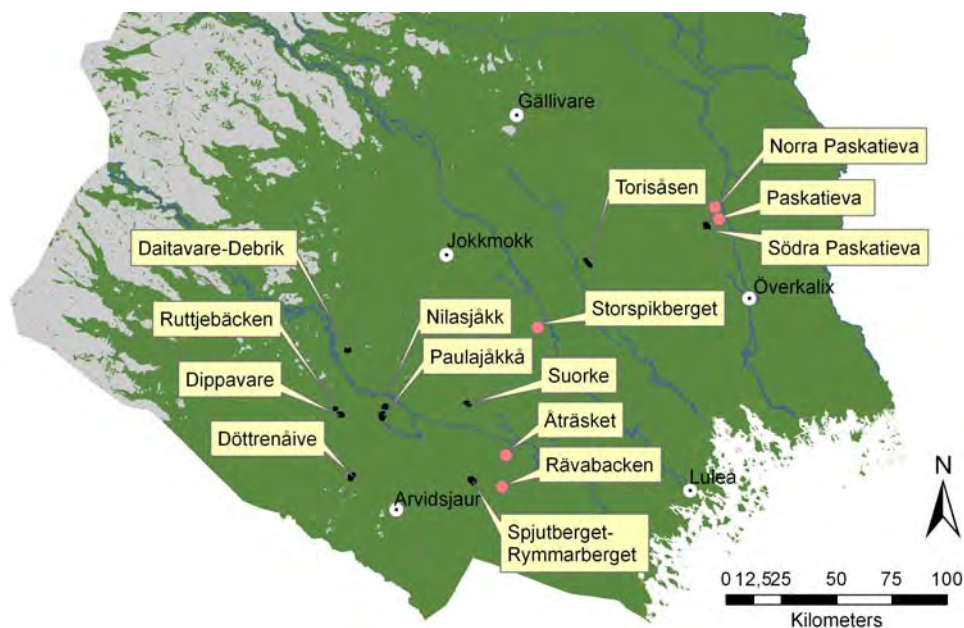
Resultat och diskussion

Arter i Åtgärdsprogrammet för nyligen död tall

Linjerad plattstumpbagge *Platysoma lineare*

Denna art beskrivs i Åtgärdsprogrammet för bevarande av skalbaggar på nyligen död tall, som utgången från de inre delarna av Norrland. Fynd i modern tid har i Norrbotten bara gjorts på Sandön utanför Luleå. I denna inventering hittades den på sex lokaler (figur 4). I Paskatieva hittade vi den på en nydöd tall tillsammans med tallbarksvartbaggen *Corticus fraxini* vid angrepp av mindre och större mörghorre *Tomicus minor* och *T. piniperda*. En fälla placerades på trädet men inget djur fångades i den. Den hittades också i Norra Paskatieva och då under barken på nydöd tall. Vid Rävabacken hittades den under barken på en nydöd låga med angrepp av större mörghorre. Vid Storspikberget hittades den vid basen på en grov solexponerad nydöd tall med angrepp av mindre och större mörghorre och rikligt med tallbarksvartbagge. Vid Åträsket fångades den i en trädfönsterfälla på en nydöd tall.

Att arten inte hittats i någon av de större inventeringar med trädfönsterfällor, som genomförts under det senaste decenniet, är anmärkningsvärt. Arten finns förmodligen spridd på flera lokaler, men är svårinventerad och hittas oftast i enstaka exemplar. Möjligen är direktsök en effektivare metod än trädfönsterfällor, för just denna art.

Figur 4. Fyndplatser för linjerad plattstumpbagge *Platysoma lineare*.

Tallbarksvartbagge *Corticeus fraxini*

Tallbarksvartbaggen anses idag som mycket ovanlig och moderna fynd finns bara från knappt tiotalet lokaler i Norrbotten och Västerbotten, från Hornsö i östra Småland och från Gotland (Franc & Bohman 2008). Av de 15 lokalerna i denna studie är arten sedan tidigare känd från Paskatieva (Stig Lundberg muntligen). Under inventeringen hittades den i Paskatieva och dessutom på ytterligare tre lokaler (figur 5). I Paskatieva hittades flera exemplar av den tillsammans med linjerad plattstumpbagge under och i barken på en klen (ca 20 cm dbh) nydöd tall med angrepp av mindre och större mörghorre. Tallbarksvartbaggar satt alla en bit upp från basen av trädet och längst ner vid basen fanns bara stora mängder av barkglansbaggen *Rhizophagus ferrugineus*.

Vid Storspikberget hittades tallbarksvartbaggen i stor mängd vid basen på en grov solexponerad tall. Även vid detta tillfälle tillsammans med linjerad plattstumpbagge. Senare hittades också ett par exemplar i en fälla som satt på en färsk tallstubbe på samma lokal. Vid basen på denna stubbe hittades stora mängder med *Rhizophagus ferrugineus* (en art som förmodligen konkurrerar med tallbarksvartbagge) men inga tallbarksvartbaggar. Vid Suorke hittades tallbarksvartbaggen på fyra olika träd och dessutom i båda fällorna som sattes upp där. Den ena fällan satt på ett av träden där arten hittades vid besöket. Tre av träden som arten hittades på var nydöda, men det sista var en äldre död tall som varit död 3-4 år. Trädet hade stora mängder mycel och gnagmjöl under barken som satt mycket löst. Baggarna fanns spridda i gnagmjölet under barken och ett djur hittades även krypandes ut genom ett utgångshål i barken.

I Daitavare-Debrik hittades tallbarksvartbaggen på två olika träd. Det ena var nydött och det andra hade varit dött två till tre år och barken hade till viss del lossnat.

Figur 5. Fyndplatser för tallbarksvartbagge *Corticeus fraxini*.

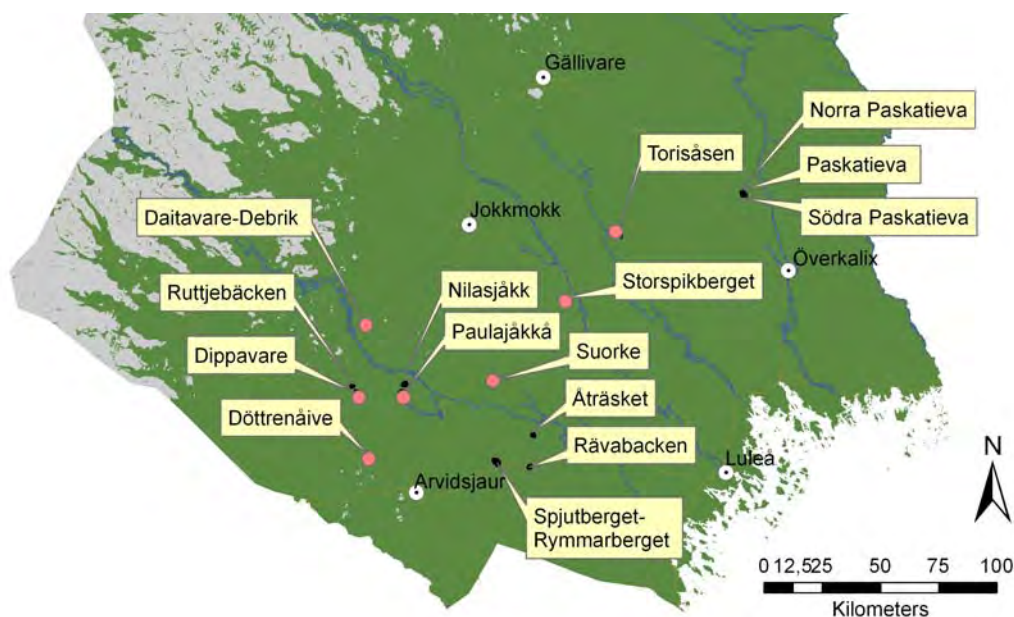
Tallbarksvartbaggens uppträdande upplever vi som lynnigt och ofta är bara något enstaka träd koloniserat av arten. Detta gör arten generellt sett svårinventerad, men fynden vid direktsök i förhållande till fällfynden indikerar dock att direktsök är en fungerande och kanske bättre metod än trädfönsterfällor. Arten hittades inte i fällor på någon lokal där den inte hittades med direkt sök.

Artens spridning i länet indikerar att den skulle kunna finnas på många andra lokaler, men ett helhetsgrepp med fler inventerade lokaler behövs förmodligen för att klargöra om utbredningen är fragmenterad på små enskilda lokaler eller om den finns i större landskapsavsnitt.

Avlång barksvartbagge *Corticeus longulus*

Den avlånga barksvartbaggen är mycket sällsynt och det finns inga nordsvenska fynd under de senaste trettio åren. Arten kunde inte konstateras på någon av de undersökta lokalerna i denna inventering.

Den avlånga barksvartbaggen anses i Sverige vara knuten till skarptandad barkborre *Ips acuminatus*. Den skarptandade barkborren har tidigare ansetts som vanlig och utnyttjar toppdelar av nydöda träd och på hyggesavfall. Den eftersöktes under inventeringsarbetet som ett led i att hitta den avlånga barksvartbaggen, men inga vuxna individer, larver eller färskna gnag hittades. Däremot hittades äldre gnag som var 3 till 5 år gamla, ibland äldre, på toppdelar av grövre tallågor på flera lokaler (figur 6). Arten har inte hittats i norra Sverige under de senaste åren, trots insatser av bland annat Åke Lindelöw. Möjligen har arten kraschat och är på väg att försvinna. Om den avlånga barksvartbaggen är knuten till skarptandad barkborre så skulle barkborrens kraftfulla minskning/försvinnande kunna vara förklaringen till att den inte återfunnits under de senaste decennierna.

Figur 6. Fyndplatser för äldre gnagspår av skarptandad barkborre *Ips acuminatus*.

Tallgångbagge *Cerylon impressum*

Tallgångbaggen hittades senast i Norrland 1977 av Stig Lundberg i Paskatieva. Ett av denna inventerings primära mål var att återfinna arten. Tyvärr kunde inte detta mål uppnås, trots att Paskatieva ingick som ett av de områden som besöktes.

Tallgångbaggen lever under barken på nydöda tallar och det ska gärna vara fuktigt och finnas inslag av blånadssvamp mellan bark och ved. Generellt sett hittades få nydöda tallar i de områden vi besökte. Ofta var det inte mer än två, tre stycken per lokal och det var oftast bara något enstaka träd som var optimalt för tallgångbaggen. Denna brist på nydöda träd är någonting som varierar över åren och vissa år finns det fler, andra år färre nydöda träd. Små värdeområden har dock generellt färre nydöda per år och det är större risk att det inte finns några lämpliga träd alls om områdena är små. Detta leder till en ökad utdöenderisk och att arten inte finns kvar på sikt.

Vi kan inte utesluta att arten finns kvar på någon av de lokaler vi besökte eller att arten finns i andra områden i Norrbotten. Vår bedömning är dock att den är utgången från de lokaler vi besökte och förmodligen från de områdenas närliggande landskapspartier.

Tolvtandad barkborre *Ips sexdentatus*

Vi gjorde inga fynd av tolvtandad barkborre, varken av larver gnagspår eller vuxna djur. De sista fynden av arten i Sverige gjordes i Döttrenåive (2 ex) och Nilasjåkk (1 ex) 2004 (Pettersson manus). Båda dessa områden ingick i studien och liksom då användes fällor med feromonet Sextodor. Denna gång dock utan framgång. Arten kan möjligen finnas kvar, men hoppet minskar.

Cholodkovskys barkborre *Carphoborus cholodkovskyi*

Inga fynd gjordes av denna lilla barkborre under studien. Det närmaste vi kom var potentiella färskas gnagspår under fastsittande glasbark på en nyfallen tall i Rävabacken. Detta område ligger relativt nära en tidigare fyndplats för arten Gadda-Granberget där Stig Lundberg hittade arten under tidigt 80-tal (Lundberg 1982). Eftersom det fanns larver under barken vid gnagspåren togs ett par bitar hem för kläckning, men det kom bara ut tvåtandad barkborre *Pityogenes bidentatus*. Denna barkborres gnagsystem är mycket likt Cholodkovskys barkborres och vi kan därför inte med säkerhet säga att det var gnagspår av Cholodkovskys barkborre.

Kantad kulhalsbock *Acmaeops marginata*

Vi gjorde inga fynd av kantad kulhalsbock. Arten lär dock ha dykt upp i fällor på brännan i Muddus under året (3:e året efter brand, Roger Pettersson muntligen) och detta ger förhoppningar om att arten kan finnas kvar i andra delar av Norrbotten också.

Arter i Åtgärdsprogrammet för äldre tallved

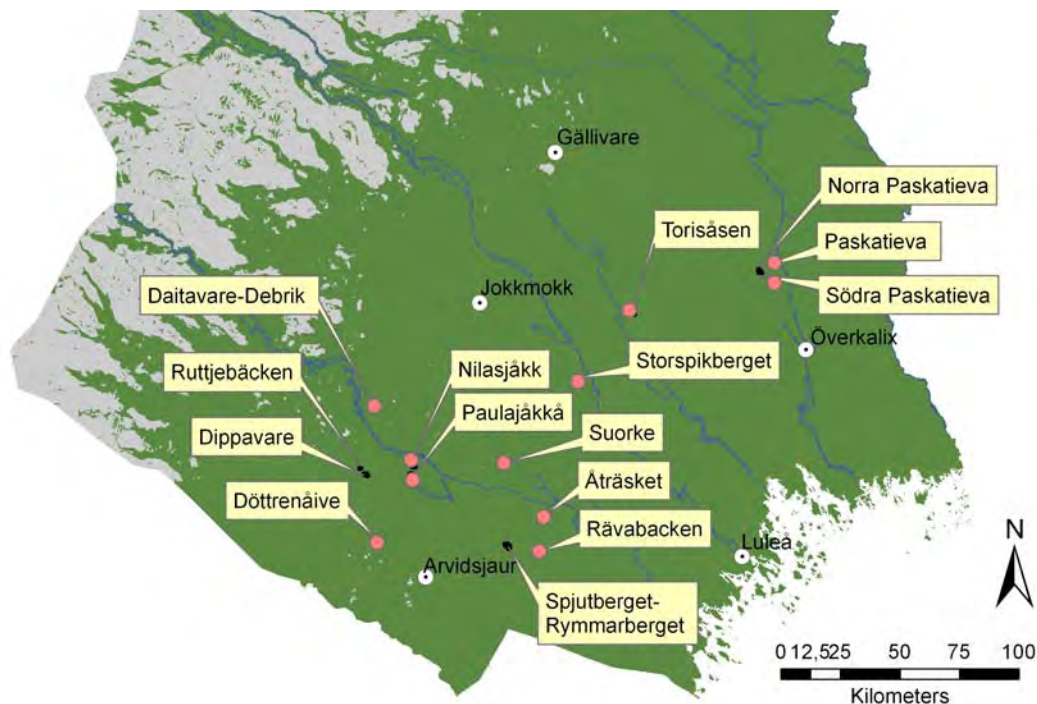
Skrovlig flatbagge *Calitys scabra*

Den skrovliga flatbaggen anges i åtgärdsprogrammet för bevarande av skalbaggar på äldre död tallved, vara mycket ovanlig och minskande i hela landet. För Norrbottens län anges moderna fynd bara från en lokal. Däremot finns äldre fynd på ytterligare fyra lokaler. På Artportalen (2009-12-03) fanns ett fynd från Paskatieva av Andreas Garpebring 2002.

I denna studie hittades arten på 11 av de 15 undersökta lokalerna (figur 7). Den var inte vanlig på någon lokal, utan konkurrerade överallt med den mer frekvent förekommande flatbaggen *Ostoma ferruginea*. På de lokaler där arten inte hittades (Spjutberget-Rymmarberget, Ruttjebäcken, Dippavare och Norra Paskatieva) fanns mycket goda förutsättningar för arten med rikligt av äldre lågor angripna av citron-/timmericka. Det är möjligt att arten fanns på dessa lokaler trots att den inte hittades.

Den skrovliga flatbaggen kan möjligen vara spridd i länet, men den kan lika gärna vara kraftigt fragmenterad och bara finnas kvar i små isolerade populationer i högkvalitativa tallbestånd. Vidare studier krävs för att utreda detta.

I de områden där skrovlig flatbagge hittades finns rikligt med äldre tallågor. De flesta fynden gjordes också i relativt glesa delar av områdena. I skuggigare partier hittades arten mer sällan. Glesare skogar är varmare miljöer och det kan möjligen gynna arten.

Figur 7. Fyndplatser för skrovlig flatbagge *Calitys scabra*.

Stubbfuktbagge *Cryptophagus lysholmi*

För denna lilla skalbagge finns flera äldre fynd i Norrbotten, men enligt Åtgärdsprogrammet (Wikars manus) finns bara fynd från en lokal i modern tid. Under inventeringen gjordes stora insatser för att hitta arten genom sållning av döda tallstubbar och torrakor. Många av dessa hade angrepp av vedvivlar (*Rhyncolus sp.*), som ofta anges som ett lämpligt substrat. Denna metod gav inget resultat, men ett exemplar fångades i en fälla på en tall i Ruttjebäcken (figur 8).

Arten har ett undangömt levnadssätt och kan möjligen vara förbisedd. Dock är den inte så pass liten att man missar den i fält och i fällorna fångades många andra fuktbaggar (främst *C. lapponicus*). Möjligen lever den i något specifikt talls substrat som vi idag inte är familjära med och här behövs förmodligen mer insatser för att utreda dess faktiska situation.

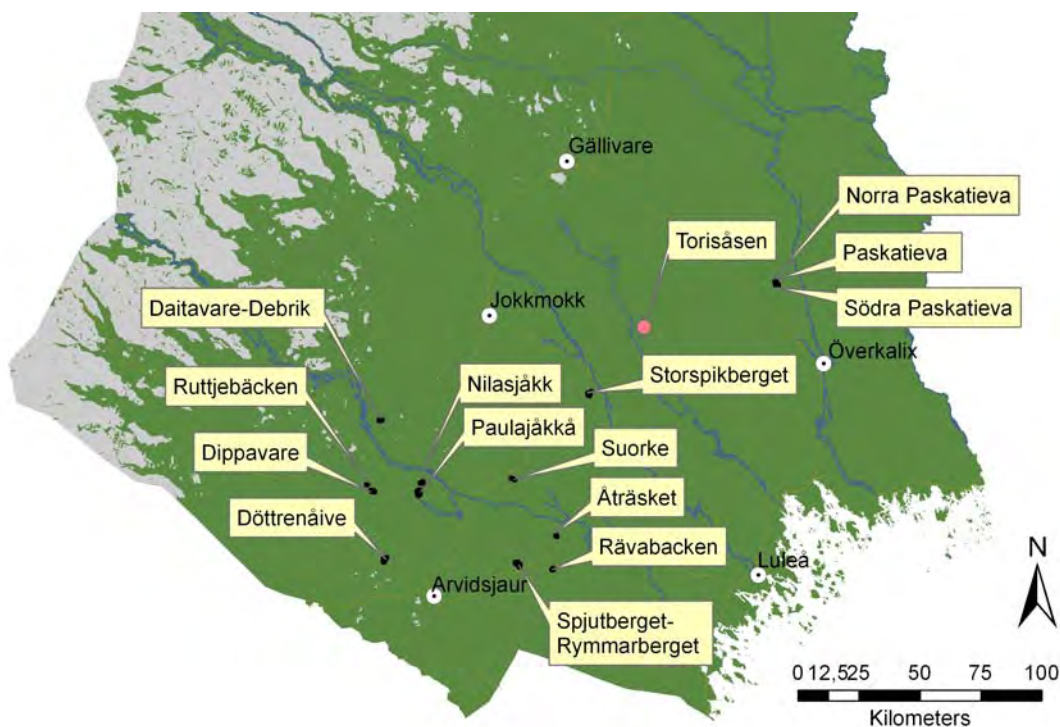

Figur 8. Fyndplatser för stubbfuktbagge *Cryptophagus lysholmi*.

Raggbock *Tragosoma depsarium*

Raggbocken lägger främst ägg i lågor av tall som ligger solexponerat. Sådana lågor förekommer främst på hyggen och brandfält, men stockar i sådana miljöer tas ofta om hand för att bli ved. De miljöer som besöktes i denna studie var tallskogar som ibland var glesa och som inte sällan uppvisade spår av äldre bränder. Ingen av dem hade dock brunnit i modern tid och få av lokalerna var optimala för raggbocken.

Vi gjorde inga fynd av färska gnagspår eller utgångshål under studien, men ett äldre utgångshål (>10 år) hittades på Torisåsen. Arten är förmodligen utgången från Torisåsen idag. För att förbättra förutsättningarna för raggbock och många andra tallanknutna arter i länet, bör bränning utföras mer kontinuerligt i många tallreservat.

Figur 9. Fyndplats för utgångshål av raggbock *Tragosoma depsarium*.

Tallbarkbagge *Bothrioderes contractus*

Tallbarkbaggen är tidigare hittad på tre lokaler i Norrbottens län, men det finns inga fynd från de senaste decennierna. Arten lever i huvudsak i stående döda tallar med angrepp av långhorningar som husbock *Hylotrupes bajulus* och blombockar.

Inga fynd gjordes av arten under studien. Under sommaren hittades dock en stark population vid Torsburgen på Gotland (Bohman & Franc 2009). Arten konstaterades då vara nattaktiv på barkfallna brända tallar. Den hittades dock även dagtid under bark på döda tallar.

Lokalbeskrivningar

Paskatieva

Områdesbeskrivning

Brandpräglad tallnaturskog med tydliga spår av brand. Trädskiktet består av minst fyra generationer tall och överståndarna är uppemot 400 år. Det finns rikligt med äldre död ved både i form av lågor, torrakor och högstubbar. Det finns dock väldigt få nydöda tallar. Endast två stycken hittades vid besöket. Fältskiktet utgörs av blåbär, lingon och lav. I den södra delen är det fuktigare och finns inslag av gran och äldre grova aspar.

ÅGP-arter

Tallbarksvartbagge <i>Corticus fraxini</i>	RN 7409111 1795214
Linjerad plattstumpbagge <i>Platysoma lineare</i>	RN 7409111 1795214
Skrovlig flatbagge <i>Calitys scabra</i>	RN 7409226 1795154

Andra intressanta arter

Större flatbagge *Peltis grossa* VU, hittades under bark på en död björk

Mindre mörghorste *Tomicus minor*, vanlig i området

Korthårig kulhalsbock *Acmaeops septentrionis* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

Fälldata

Nydöd tall,
RN 7409098 1795259

Figur 10: Nydöd tall undersöks i Paskatieva. Både tallbarksvartbagge och linjerad plattstumpbagge hittades under barken.

Norra Paskatieva

Områdesbeskrivning

Hällmarkstallskog med inslag av blockrika åsar. Genom objektet rinner en bäck som omges av fuktig tallblandskog. Det förekommer främst äldre död tallved och bara två nydöda träd hittades. Även ett i öster angränsande hygge besöktes. Där fanns björklågor, tallhögstubbar och björkhögstubbar.

ÅGP-arter

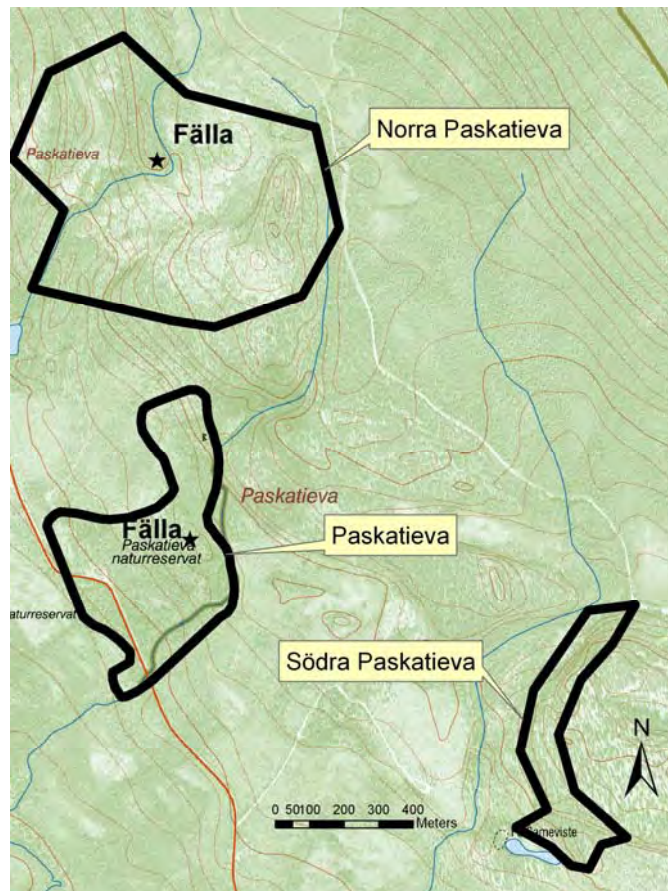
Linjerad plattstumpbagge *Platysoma lineare* RN 7410203 1795163 +/- 500 m

Andra intressanta arter

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, under bark på död tall
Större svartbagge *Upis cerumboides* EN, vanlig under bark i björklågor på hygget
Djupsvart brunbagge *Melandrya dubia* VU, larv under bark i björklåga på hygget
Större flatbagge *Peltis grossa* VU, kläckhål i björkbark på hygget
Lövfjällknäppare *Lacon fasciatus*, under bark på björkhögstubbe på hygget
Urskogsänger *Dermestes palmi* VU, under bark med hästmyra, björkhögstubbe, hygget

Fälldata

Nydöd tall, RN 7410203 1795163

Figur 11. De tre undersökta områdena i Paskatieva.

Södra Paskatieva

Områdesbeskrivning

Gles sandtallskog. Objektets södra del är relativt flack med hög andel grov död tallved (avverkat och kvarglömt). Den norra delen är en brant sandig sluttning med något tätare tallskog. Överståndarna varierar mellan 200–400 år. Nydöd ved var sällsynt, endast en klen nydöd tall och ett par äldre död tallar hittades. Citronticka-/timmerticka var mycket vanlig på lågorna i södra delen.

ÅGP-arter

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra* RN 7408132 1796109

Andra intressanta arter

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, under mycelrik bark på död tall
Nordlig plattbagge *Dendrophagus crenatus* NT²⁰⁰⁰, under bark på död tall

Figur 12. Tallbröt i Södra Paskatieva. På tallågorna hittades skrovlig flatbagge.

Torisåsen

Områdesbeskrivning

Smal tallbevuxen rullstensås omgiven av myrmarker. Beståndet har gamla brandspår. Mycket gott om död ved. Beståndet är fullskiktat och överståndarna är mer än 400 år.

ÅGP-arter

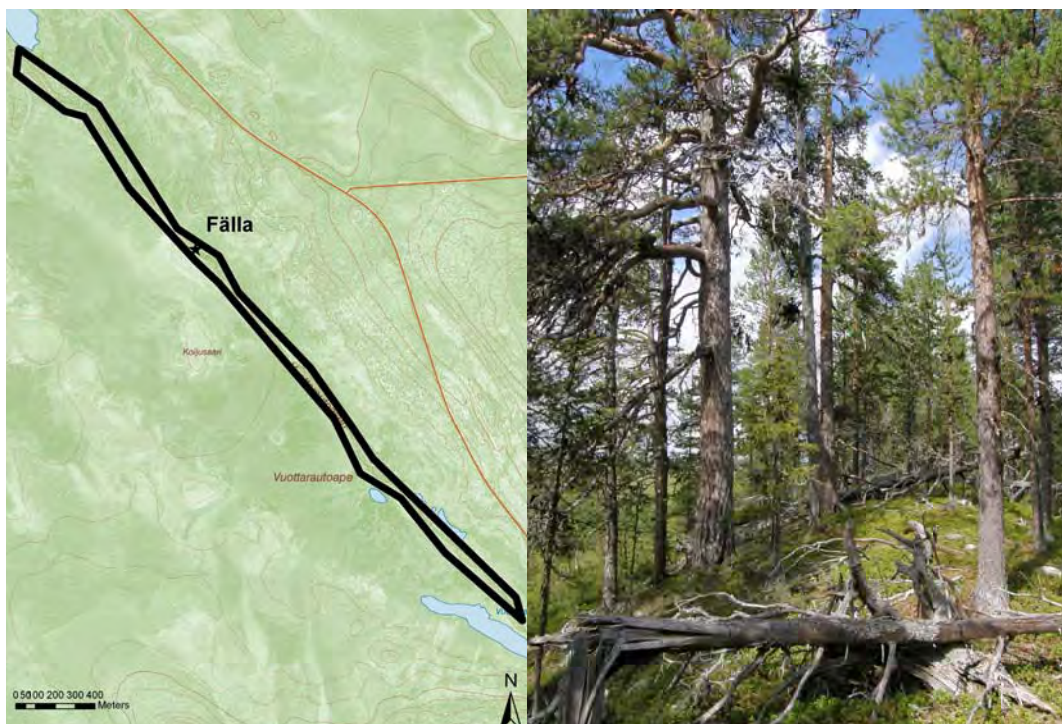
Skrovlig flatbagge <i>Calitys scabra</i>	RN 7391187 1743161 +/- 500 m
Raggbock <i>Tragosoma depsarium</i>	RN 7391187 1743161 +/- 500 m

Andra intressanta arter

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, under bark på död tall
Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, gamla gnag på liggande toppdelar
Lappticka
Rosenticka

Fälldata

Nydöd tall, RN 7393020 1741578

Figur 13. Områdesgräns (t.v.) och vy över Torisåsen med äldre tallar och tallågor (t.h.). På lågorna hittades skrovlig flatbagge och gamla flyghål av raggbock.

Storspikberget

Områdesbeskrivning

Starkt kuperat område med ett högt berg, rullstensåsar och älvravin. Skogen på berget är gles gammal tallnurskog, branten ner från berget är en barrblandskog och på åsarna norr om berget dominerar stavtallskog. Genomgående finns rikligt med äldre tallved, men ont om nydöda tallar. Överståndarna på berget är mycket gamla och grova.

ÅGP-arter

Tallbarksvartbagge *Corticus fraxini*

RN 7363215 1718705, massförekomst vid bas av solexponerad grov nydöd tall

RN 7363398 1718783, trädfönsterfälla på nydöd tall

Linjerad plattstumpbagge *Platysoma lineare*

RN 7363215 1718705, ett ex vid bas av solexponerad grov nydöd tall

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra*

RN 7364050 1719044, på tallåga med citron-/timmerticka

Andra intressanta arter

Mindre mörghorborre *Tomicus minor*, mycket gnagspår i området

Tallfjällknäppare *Lacon conspersus* NT, under bark på tallstubbe, hygge S berget

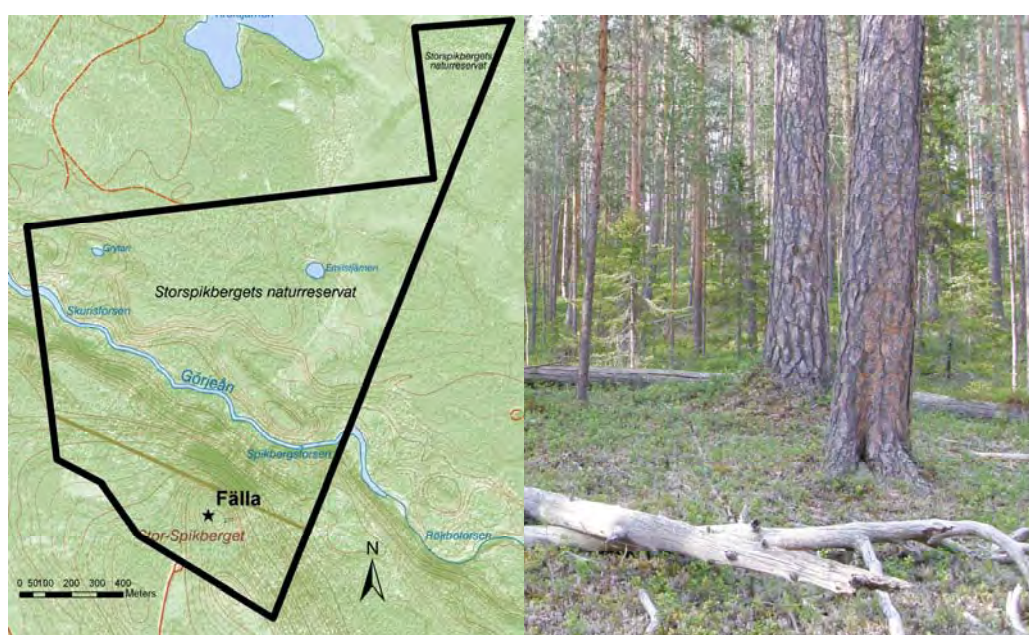
Större svartbagge *Upis ceramoides* EN, under bark på björkhögstubbe, hygge S

Djupsvart brunbagge, *Melandrya dubia* VU, under bark på björkhögstubbe, hygge Ö

Björkprakbagge *Dicerna furcata* NT, gnagspår på död björk vid vändplan Ö berget

Fälldata

Nydöd grov tallstubbe med låga, RN 7363398 1718783

Figur 14. Översiktskarta, tallågor och rakstammig tallskog i Storspikberget.

Åträsket

Områdesbeskrivning

Brandpräglad tallnaturskog. Vissa delar har stavatallkaraktär och andra är mer öppna. Beståndet har dimensionsavverkats för 80-100 år sedan och riktigt gamla överstående saknas. Insprängt i tallskogen finns stora blockfält och surdråg med gran. Nydöd tall förekommer mycket sparsamt, men äldre död ved finns det gott om. De äldsta träden är uppemot 250 år.

ÅGP-arter

Linjerad plattstumpbagge *Platysoma lineare* RN 7306182 1705475

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra* RN 7306334 1705149

Andra intressanta arter

Mindre mörghorborre *Tomicus minor*, bara gamla gnagspår

Reliktbock *Nothorbina punctata* NT, angrepp på minst fem träd i området

Större flatbagge *Peltis grossa* VU, utgångshål på björk

Fälldata

Nydöd tall, RN 7306182 1705475

Figur 15: Kartbild (t.v.) och trädfönsterfälla på nydöd tall i Åträsket. Burken vid fönstret på fällan innehåller feromonet Tomidor och den vita rektangeln doftar av feromonet Sextodor.

Rävabacken

Områdesbeskrivning

Brandpräglad tallnatskog på hållmark och svallad morän. Marken är mager och skogen bitvis gles. Beståndet har dimensionsavverkats (80-100 år sedan). Området är bitvis blockrikt och i östra delen finns en blockbrant. Spår av åtminstone två bränder i högstubbar.

ÅGP-arter

Linjerad plattstumpbagge *Platysoma lineare* RN 7292591 1703869

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra* RN 7292065 1703500

Andra intressanta arter

Reliktbock *Nothorbina punctata* NT, angrepp på tall i området

Kortvingen *Batrisodes hubenthalii* VU, trädfönsterfälla på nydöd tall

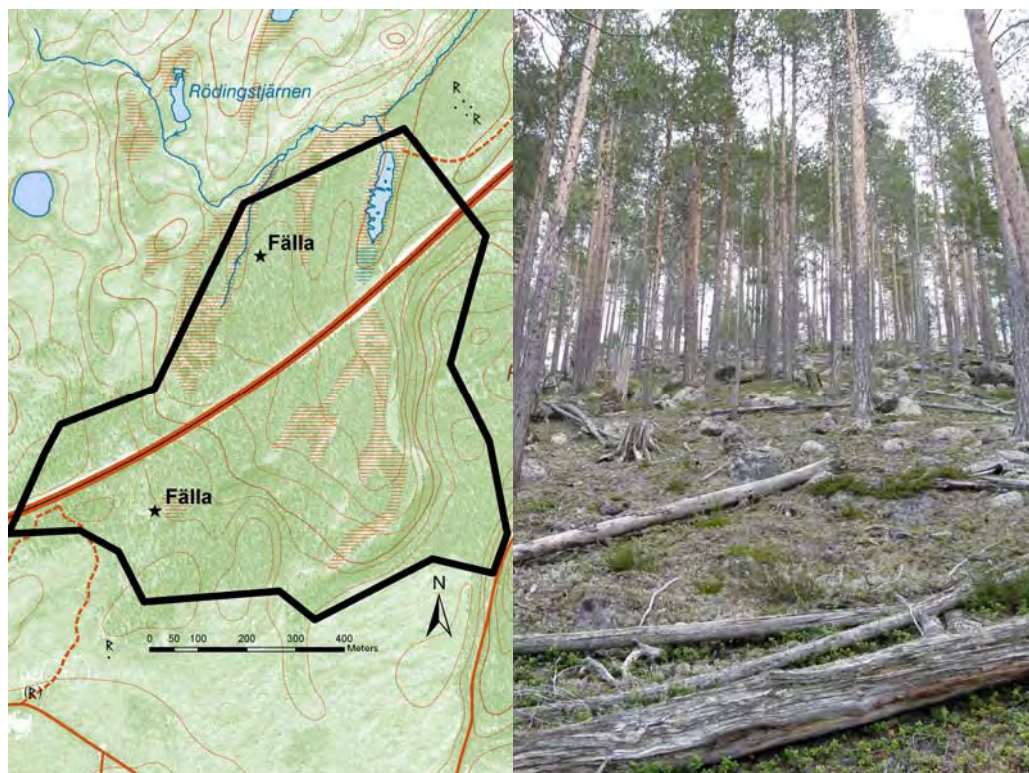
Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, rikligt med gamla gnag på liggande toppdelar

Kortvingen *Pentanota menseli* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

Fälldata

Luftigt liggande nydöd tallåga, RN 7292065 1703652

Knäckt död tall med låga, RN 7292591 1703869

Figur 16. Översiktskarta och den kuperade, steniga terrängen i Rävabacken.

Suorke

Områdesbeskrivning

Västvänd bergsbrant med starkt brandpräglad tallnurskog. Området är mycket blockrikt och brant. Delar av beståndet har typisk stavatallkaraktär och andra områden är flerskiktade. De äldsta tallöverståndarna har tredubbla brandljud och är uppemot 400 år. Det finns mycket gott om äldre död ved och omkring femton nydöda tallar (många var dock klena) hittades i området.

ÅGP-arter

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra* RN 7329472 1687186

Tallbarksvartbagge *Corticus fraxini* RN 7329006 1688213, 7329355 1687688,
7328962 1688226, 7329524 1687660, 7328383 1687591

Andra intressanta arter

Reliktbock *Nothorbina punctata* NT, angrepp på ett 30-tal träd

Mindre mörghorre *Tomicus minor*, rikligt förekommande

Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, gamla gnag på liggande toppdelar av tall

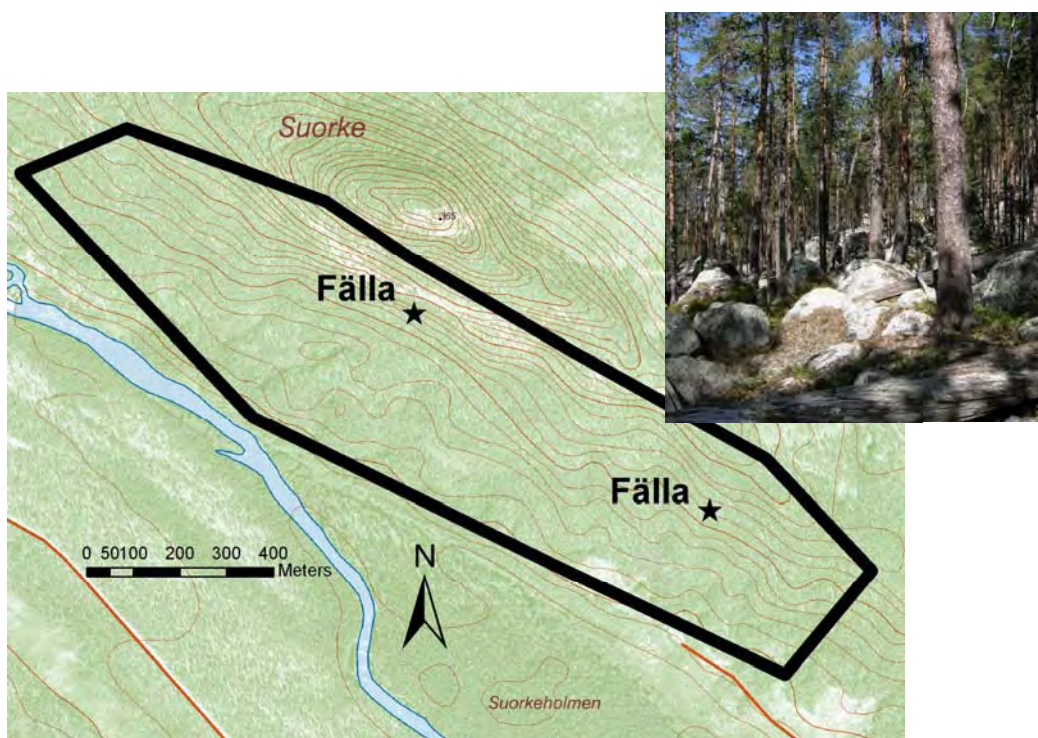
Pilgrimsfalk (häckande par)

Fläckporing och Dvärgbägarlav

Fälldata

Nydöd tall, RN 7328962 1688226

Klen nydöd tall, sydsida i tallbröt, RN 7329383 1687591

Figur 17. Översiktskarta och den storblockiga branta miljön i Suorke.

Spjutberget-Rymmarberget

Områdesbeskrivning

Blåbärstallskog med inslag av gran i fuktigare partier. Skogen är flerskiktad och det finns gott om äldre död tallved. Sparsamt med nydöda tallar. Området är kuperat och mycket varierat med både berg, sjöar och bäckar.

ÅGP-arter

-

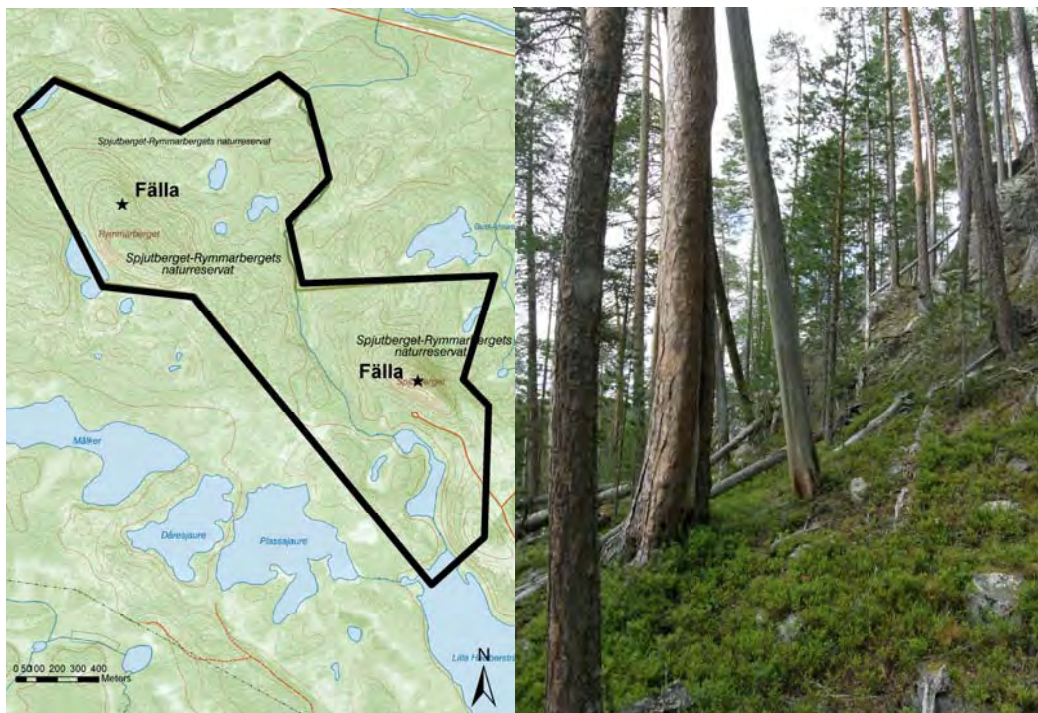
Andra intressanta arter

Liten brunbagge *Orchesia minor* NT, ett exemplar i trädfönsterfälla på nydöd tall

Fälldata

Nydöd tall, toppen av Spjutberget-Rymmarberget, RN 7293878 1690307

Nydöd tall knäckt åtta m upp, RN 7294739 1688879

Figur 18. Översiktskarta och den branta miljön i området vid Spjutberget-Rymmarberget.

Paulajåkkå

Områdesbeskrivning

Stort brandpräglat tallskogsområde på delvis blockig hållmark och delvis på sand. Skogen är urskogsartad och äldre död ved förekommer rikligt. Nydöd tallved finns främst i form av färska vindfällen. Skogen är till stor del flerskiktad.

ÅGP-arter

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra* RN 7324326 1649049

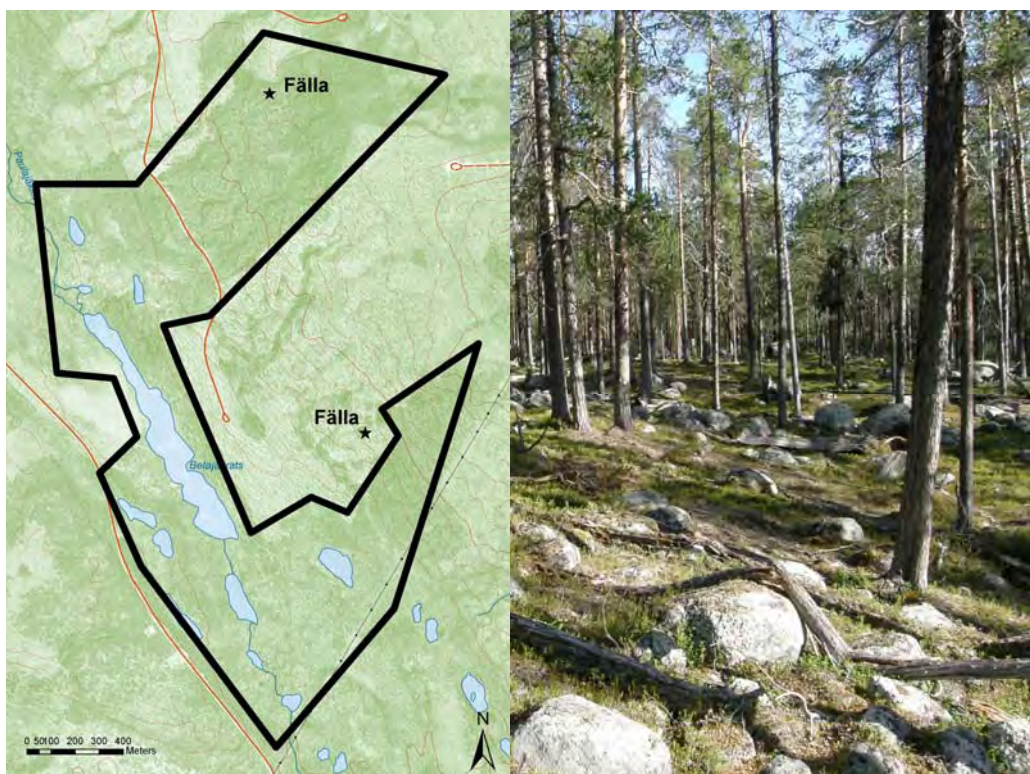
Andra intressanta arter

Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, gamla gnag på liggande toppdelar av tall
Sibirisk barkborre *Pityogenes irkutensis* NT, ett exemplar i trädfönsterfälla på nydöd tall
Djupsvart brunbagge *Melandrya dubia* VU, bakkropp under bark på björklåga

Fälldata

Nydöd tall, RN 7324757 1640050

Tallhögstubbe med låga bredvid, RN 7323345 1649447

Figur 19. Översiktskarta och vybild för Paulajåkkå.

Nilasjåkk

Områdesbeskrivning

Äldre gles tallnurskog. Skogen är flerskiktad och de äldsta överståndarna uppemot 400 år. Området är kuperat och i östra delen finns bitvis inslag av gran.

ÅGP-arter

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra* RN 7327430 1650149

Andra intressanta arter

Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, gamla gnag på liggande toppdelar av tall

Tallfjällknäppare *Lacon conspersus*, NT, under bark på mycelrik tallåga

Korthårig kulhalsbock *Acmaeops septentrionis* NT, död under bark på äldre död tall

Kortvingen *Olistaberus substriatus* NT, under bark på mycelrika tallågor

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

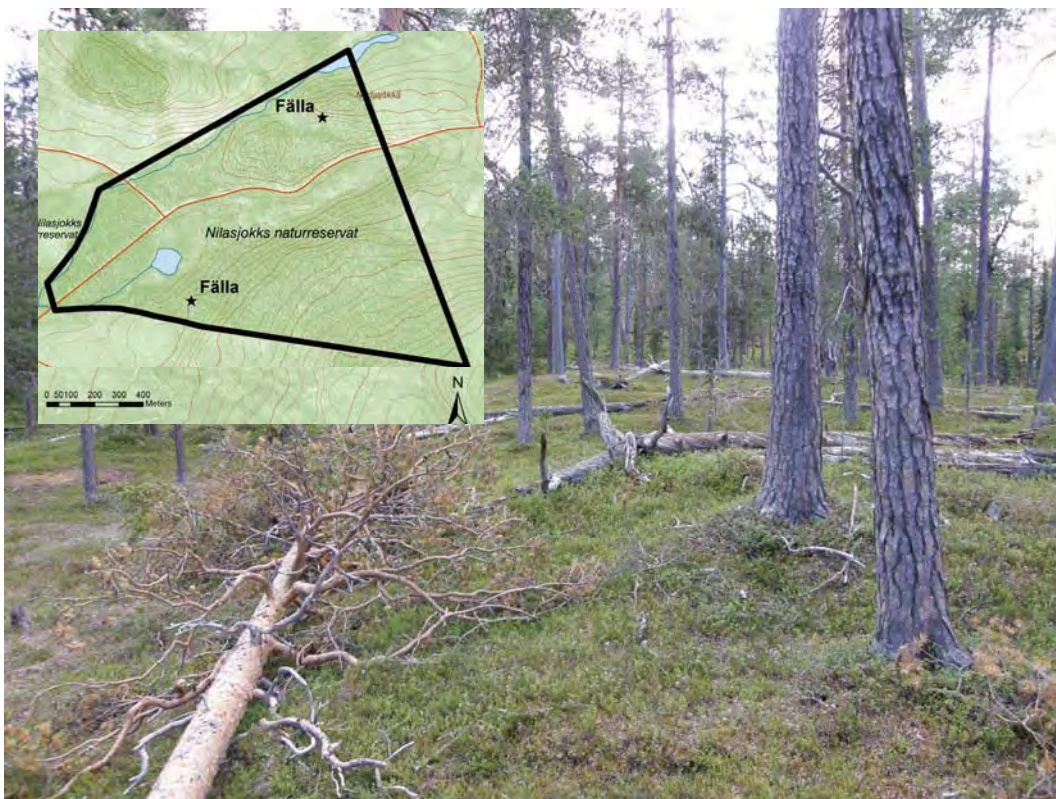
Nordlig trägnagare *Hadrobregmus confusus* VU, under bark på död tall

Sibirisk barkborre *Pityogenes irkutensis* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

Fälldata

Nydöd tallhögstubbe med låga bredvid, RN 7327443 1650147

Nydöd tall sydvänd brant, RN 7328208 1650692

Figur 20. Nyfallen tallåga och den glesa tallskogen i Nilasjåkk som är rik på äldre tallågor. Infälld bild är översiktskarta över området.

Daitavare-Debrik

Områdesbeskrivning

Urskogsartad tallskog på bergets östra sida. I branterna är tallarna mycket högvuxna och står tätt. På toppen är de relativt låga och skogen gles. Mycket rikligt med äldre död tallved, men sparsamt med nydöda tallar. Skogen uppvisar spår av brand och är flerskiktad. I de lägre delarna finns ett visst graninslag.

ÅGP-arter

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra* RN 7352966 1633193

Tallbarksvartbagge *Corticus fraxini* RN 7353395 1633661, 7353385 1633842

Andra intressanta arter

Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, gamla gnag på liggande toppdelar av tall
Kortvingen *Olistaberus substriatus* NT, under bark på mycelrika tallågor

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

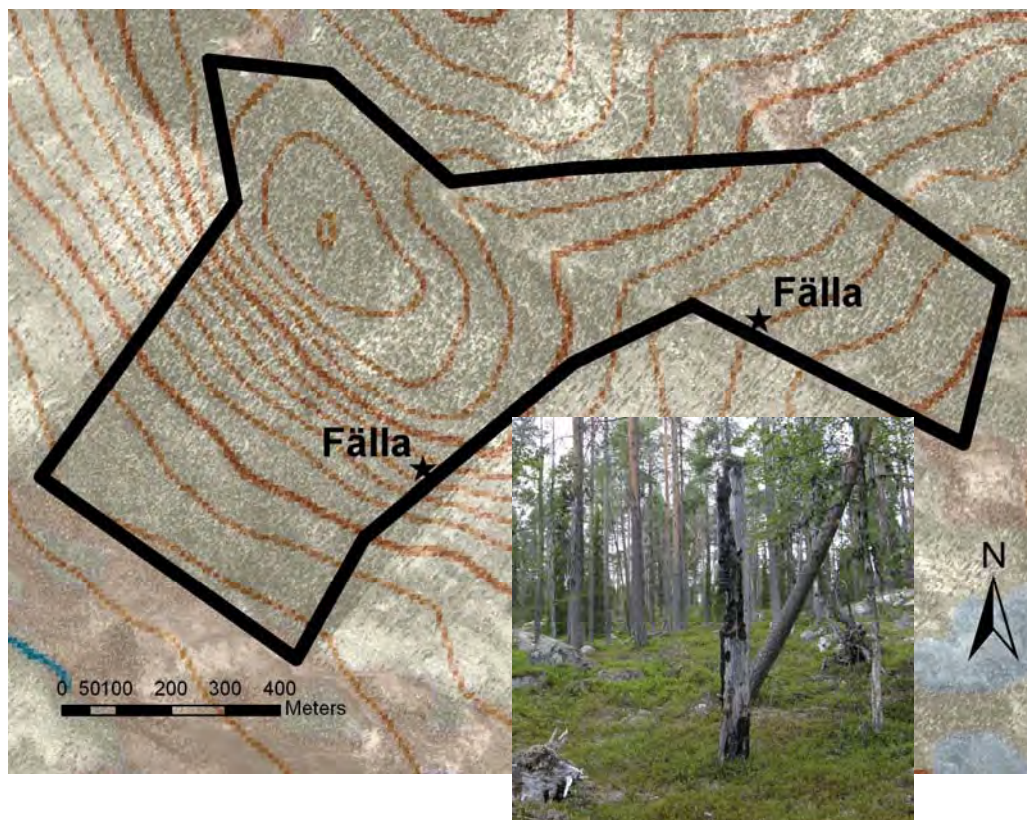
Sibirisk barkborre *Pityogenes irkutensis* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

Violmussling

Fälldata

Nydöd tallhögstubbe med låga bredvid, RN 7353110 1633226

Nydöd tall, RN 7353385 1633842

Figur 21. Översiktskarta över Daitavare-Debrik med infälld bränd tallhögstubbe.

Dippavare

Områdesbeskrivning

Blockrik bergsluttning med brandpräglad tallnurskog. Rikligt med äldre död tallved, men sparsamt med nydöda tallar. Citron-/timmericka förekommer frekvent på tall-lågorna. Spår efter två bränder finns i de äldsta tallöverståndarna. Inslag av gran finns i de lägre delarna.

ÅGP-arter

-

Andra intressanta arter

Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, gamla gnag på liggande toppdelar av tall

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, under bark på död tall

Gransvartbagge *Bius thoracicus* VU, i spindelnät vid basen på grov mycelrik död tall

Mindre barkplattbagge *Pytho abieticola* VU, larver under bark på torr granlåga

Reliktbock *Nothorbina punctata* NT, flera angripna träd i området

Fälldata

Nydöd tall, RN 7328816 1630554

Nydöd tall vid väg, RN 7324450 1630719

Figur 22. Vy från berget i Dippavare med infälld översiktskarta över området.

Ruttjebäcken

Områdesbeskrivning

Blockrik bergsluttning med brandpräglad tallnurskog. Rikligt med äldre död tallved, men sparsamt med nydöda tallar. Citron-/timmericka förekommer frekvent på tallårgorna. Spår efter två bränder finns i de äldsta tallöverståendarna. Inslag av gran finns i de lägre delarna.

ÅGP-arter

Stubbuktbagge *Cryptophagus lysbolmi* RN 7326879 1627711, fönsterfälla

Andra intressanta arter

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, under bark på död tall
Sibirisk barkborre *Pityogenes irkutensis* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

Fälldata

Nydöd tall, RN 7326879 1627711

Nydöd tall, RN 7327196 1627555

Figur 23. Vybild och översiktskarta från Ruttjebäcken. Detta var den enda lokalen där stubbfuktbaggen hittades.

Döttrenåive

Områdesbeskrivning

Starkt kuperad sydvästvänd tallurskog med grova höga och mycket gamla överståndare. I bäckraviner finns inslag av äldre granskog. Dubbla och tredubbla brandljud är vanligt förekommande på de äldre träden. Två djupa bäckraviner löper genom området. Rikligt med äldre grov tallved. Nydöda tallar finns spridda i området. Beståndet är genomgående påtagligt gammalt och anmärkningsvärt grovt.

ÅGP-arter

Skrovlig flatbagge *Calitys scabra* RN 7295890 1635029

Andra intressanta arter

Reliktbock *Nothorhina punctata* NT, angrepp på cirka 10 tallar i området
Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, gamla gnagspår på liggande toppdelar av tall
Kortvingen *Olisthaerus substriatus* NT, under bark på mycelrik tallåga
Korthårig kulhalsbock *Acmaeops septentrionis* NT, trädfönsterfälla på nydöd tall

Fälldata

Nydöd tall, RN 7296455 1635322

Grov nydöd tall, RN 7295824 1635027

Figur 24. Översigtskarta och bild på den glesa tallskogen i Döttrenåive.

Referenser

- Bohman, P. 2007. *Inventering av skalbaggar på nyligen död tall Böda ekopark, Norra Öland*. Naturcentrum AB, Stenungsund.
- Bohman, P. & Franc, N. 2009. Skalbaggar på död tallved, Gotland 2009. Länsstyrelsen i Gotlands län. Rapport.
- Franc, N & Bohman, P. 2008. Tofta skjutfält Gotland. Vedlevande skalbaggar på nydöd tall 2008. Länsstyrelsen i Gotlands län. Rapport.
- Ehnström, B. & Axelsson, R. 2002. *Insektsgnag i bark och ved*. Artdatabanken, SLU, Uppsala.
- Gärdenfors, U. 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. Artdatabanken, SLU, Uppsala.
- Lundberg, S. 1982. Bidrag till kännedom om svenska skalbaggar 21. Ent. Tidskr. 103: 137-139.
- Pettersson, R. Remissversion. Åtgärdsprogram för bevarande av skalbaggar på nyligen död tall. Naturvårdsverket. Stockholm.
- Wikars, L-O. Remissversion. Åtgärdsprogram för bevarande av skalbaggar på äldre död tallved. Naturvårdsverket. Stockholm.

Bilagor

Bilaga 1. Tabell med arter på respektive lokal.

FAMILJ	Art	Rödlisting	Lokaler													
			Deltavare	Dippavaare	Dötrenäve	Nillasjök	Paskatieva	Norra Paskatieva	Södra Paskatieva	Paulajäcka	Ruttjebäcken	Ravbacken	Sourke	Spjut o Rymmar	Storspikberget	Torfsåsen
Anobiidae	Anobium thomsoni			x								x				
	Ernobius explanatus			x												
	Hadrobregmus confusus	VU			x											
	Hadrobregmus pertinax					x										
Anthribidae	Tropideres dorsalis	NT														
Bostrichidae	Stephanopachys linearis															
Buprestidae	Dicerca furcata	NT												x		
	Dicerca moesta	NT														
Cantharidae	Absidia schoenherrii		x	x								x	x	x		
	Malthodes brevicollis					x										
	Rhagonycha atra				x							x				
	Rhagonycha elongata			x					x				x			
Carabidae	Cicindela sylvatica											x				
	Notiophilus aquaticus		x													
Cerambycidae	Acanthocinus aedelis			x	x						x	x	x			x
	Acmaeops septentrionis	NT			x	x	x									
	Alosterna tabacicolor						x					x				
	Anastrangalia reyi															
	Anastrangalia sanguinolenta														x	
	Arhopalus rusticus				x	x			x		x	x				x
	Leptura quadrifasciata							x								
	Leptura virens						x				x					
	Nothorhina punctata	NT		x	x						x	x				x
	Oxymirus cursor				x											
	Pachyta lamed			x	x		x		x				x			x
	Pogonocherus decoratus						x				x					
	Rhagium inquisitor		x	x	x			x	x	x	x	x	x			x
	Stictoleptura maculicornis										x					
	Tragosoma depsarium	VU														x
Cerylonidae	Cerylon ferrugineum		x		x	x	x			x						x
	Cerylon histeroides		x		x			x				x				x
Chrysomelidae	Cryptocephalus labiatus															x
	Lochmaea suturalis							x								
	Phratora vulgatissima					x										x
Cisiidae	Cis alni		x				x									
	Cis punctulatus					x										
Cleridae	Thanasimus femoralis				x			x		x		x	x	x		x
	Thanasimus formicarius		x	x	x	x		x		x	x	x	x	x		
Coccinellidae	Coccinella hieroglyphica		x													
Coleoptera	Okänd art															
Corticaridae	Corticaria lapponica												x			
	Corticaria longicollis		x			x	x			x	x		x			
	Corticaria orbicollis											x				
	Corticaria rubripes?							x								
	Enicmus rugosus		x		x			x		x	x	x	x	x		
	Latridius consimilis											x				
Cryptophagidae	Atomaria bella											x				
	Atomaria sp.						x									
	Cryptophagus angustus		x			x										
	Cryptophagus dentatus								x		x					
	Cryptophagus lapponicus						x	x		x			x			
	Cryptophagus lysholmi	VU									x					
Curculionidae	Dryocoetes hectographus										x					
	Eपुरaea deubeli									x						
	Grypus equiseti		x									x				
	Hylastes brunneus		x		x	x	x		x		x	x	x			x
	Hyllobius abietis							x								
	Hylurgops palliatus						x			x					x	
	Ips acuminatus		x	x	x					x		x			x	
	Ips typographus														x	

Fortsättning på nästa sida

Fortsättning från föregående sida		Lokaler																
FAMILJ	Art	Rödlistning	Daitavare	Dippavaare	Döttrenäive	Nillasjokk	Paskatieva	Norra Paskatieva	Södra Paskatieva	Paulajäkkä	Rutjebäcken	Råvabacken	Sourke	Splut o Rymmar	Storspikberget	Torisåsen	Åträsket	
Curculionidae fortsättning	Orthotomicus proximus					x												
	Orthotomicus suturalis											x			x			
	Pissodes pini				x									x			x	
	Pityogenes bidentatus		x	x		x	x		x	x		x	x		x		x	
	Pityogenes chalcographus					x				x			x	x				
	Pityogenes irkutensis	NT	x			x				x	x							
	Pityogenes quadridens					x							x		x		x	
	Pityophthorus glabratus						x											
	Polygraphus poligraphus							x										
	Polygraphus punctifrons										x					x		
	Rhyncolus sculpturatus					x		x										
	Tomicus minor						x						x	x	x	x	x	
	Tomicus piniperda		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Trypodendron laeve						x											
Trypodendron lineatus		x			x				x	x	x	x	x	x	x		x	
Dermestidae	Dermestes palmi	VU						x										
Elateridae	Ampedus nigrinus									x		x		x				
	Lacon conspersus	NT				x												
	Lacon conspersus	NT														x		
	Lacon fasciatus							x										
Orithales serraticornis															x			
Erotylidae	Triplax russica						x											
Histeridae	Gnathoncus buyssoni									x								
	Platysoma angustatus						x			x								
	Platysoma linearis	NT					x	x			x				x		x	
	Plegaderus vulneratus		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Laemophloeidae	Cryptolestes alternans						x								x			
	Cryptolestes ferrugineus		x				x			x								
Leiodidae	Agathidium glabra						x											
	Anisotoma castanea						x											
	Anisotoma glabra					x										x		
	Anisotoma humeralis											x						
Lucanidae	Platycerus caprae						x											
Lycidae	Platycis minutus														x			
Melandryidae	Abdera affinis							x										
	Abdera triguttata			x				x									x	
	Hallomenus binotatus			x													x	
	Melandrya dubia	VU						x							x			
	Melandrya dubia	VU								x								
	Orchesia minor	NT												x				
Xylita laevigata					x		x		x				x					
Monotomidae	Rhizophagus bipustulata															x		
	Rhizophagus cribratus															x		
	Rhizophagus dispar						x											
	Rhizophagus ferrugineus		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Mycetophagidae	Litargus connexus														x			
Nitidulidae	Cychramus luteus			x														
	Epuraea angustula		x		x	x				x			x		x			
	Epuraea biguttata											x						
	Epuraea boreella									x								
	Epuraea deubeli		x			x								x				
	Epuraea laeviuscula		x		x	x				x		x				x		
	Epuraea pallescens												x			x		
	Epuraea pygmaea															x		
	Epuraea silacea							x										
	Epuraea thoracica					x												
	Glischrochilus quadripunctatus											x				x	x	
	Omosita depressa											x						
	Pityophagus ferrugineus					x	x				x	x	x	x	x			
	Rhizophagus ferrugineus		x															

Fortsättning på nästa sida

Fortsättning från föregående sida		Lokaler															
FAMILJ	Art	Rödlistning	Dattavare	Dippavaare	Döttrenäve	Nilasjokk	Paskatieva	Norra Paskatieva	Södra Paskatieva	Paulajäkkå	Ruttjäbäcken	Råvabacken	Sourke	Splut o Rymmar	Storspikberget	Torisåsen	Åråsket
Nitidulidae	Soronia punctatissima					x											
Pythidae	Pytho abieticola	VU		x													
	Pytho depressus		x		x			x		x	x		x	x			x
Salpingidae	Sphaeriestes stockmanni															x	
Scarabaeidae	Anaspis arctica		x														
	Aphodius depressus						x										
	Aphodius lapponum		x														
	Trichius fasciatus		x	x			x			x	x						
Scirtidae	Cyphon padi			x													
	Cyphon pubescens			x													
Scraptiidae	Anaspis arctica		x	x		x					x	x				x	
	Anaspis marginicollis												x				
	Anaspis rufilabris			x		x					x			x			
Silphidae	Thanatophilus dispar															x	
Silvanidae	Dendrophagus crenatus				x			x							x		
Staphylinidae	Acrostiba borealis						x										
	Anthophagus omalinus		x											x			
	Atheta procera			x													
	Batrisodes hubenthali	VU										x					
	Bolitochara pulchra					x											
	Coryphium angusticolle											x					
	Eupletus punctatus									x							
	Hapalaraea linearis												x				
	Leptusa fumida						x										
	Lordithon trimcylatus						x										
	Mocyta fungi						x										
	Notothecta flavipes														x		
	Nudobius lentus			x			x			x		x	x				
	Olisthaerus substriatus	NT	x		x	x											
	Omalius caesum		x														
	Pentanota meuseli	NT										x					
	Phleonomus lapponicus						x										
	Phleonomus pusillus						x										
	Phleonomus lapponicus		x	x			x			x	x	x		x			
	Phleonomus planus						x							x			
	Phleonomus pusilla									x							
	Phleonomus pusillus		x	x			x				x	x		x	x		
	Phleonomus sjoeborgi		x				x										
	Phloeopora concolor													x			
	Phloeopora testacea			x			x				x					x	
	Phyllodrepa melanocephala						x										
	Placusa atrata											x	x			x	
Placusa cribrata											x						
Placusa depressa						x											
Placusa tachyporoides						x			x								
Quedius brevis							x										
Quedius plagiatus						x							x				
Quedius tenellus													x				
Stenus palustris																	x
Stenotrachelid	Stenotrachelus aeneus			x													
Tenebrionidae	Bius thoracicus	VU		x													
	Corticeus fraxini	VU	x				x						x		x		
	Corticeus linearis					x	x					x			x		x
	Mycetochara obscura	NT	x	x		x	x	x	x		x					x	
	Upis ceramboides	EN						x							x		
Trogossitidae	Calytis scabra	VU	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
	Ostoma ferruginea		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Peltis gross	VU						x									
	Peltis grossa	VU					x										x

Bilaga 2. Korta beskrivningar över intressanta arter.

Kortvingen *Olisthaerus substriatus* NT, är en mycket ovanlig kortvinge som är utbredd från Dalarna till Norrbotten. Den lever under barken på döda granar och ibland även på tallar som varit döda ett par år. Vi hittade den under bark på mycelrika tallågor i Nilasjåkk, Daitavare och Döttrenåive.

Kortvingen *Pentanota meuseli* NT, är en art man inte vet så mycket om. Den finns spritt tagen från Småland och norrut. Den har några gånger observerats med större mörkborre och flera gånger tagits tillsammans med granbarkborrar. Vi fick den i trädfönsterfälla på nydöd tall i Rävabacken.

Lövfjällknäppare *Lacon fasciatus*, är en ovanlig art vars larv lever som rovdjur i veden på lågor och stubbar av triviällöv- och barrträd i främst Norrland. Den är dock hittad ända ner i Blekinge. Vi hittade ett par exemplar under bark på björk- och tallhögstubbar på hygget öster om Norra Paskatieva.

Tallfjällknäppare *Lacon conspersus* NT, är en mycket ovanlig knäppare som försvunnit från södra Sverige. Den lever i lågor och stubbar av tall, där larven är rovdjur på andra vedlevande insekter. Man hittar den i orörda tallmiljöer och vi hittade den i tallågor i Nilasjåkk och under barken på en tallstubbe i Storspikberget.

Björkprakbagge *Dicerca furcata* NT, är en mycket sällsynt art som lever på döda solexponerade björkar där barken fallit bort. Den har en nordöstlig utbredning i landet, men har tidigare funnits ända ner i Småland. Vi hittade gnagspår på död björk vid vändplanen Ö om Storspikberget

Urskogsänger *Dermestes palmi* VU, är en mycket sällsynt änger som lever hos hästmyror i död ved i naturskogar. Den har en nordlig utbredning, men är hittad ända ner i Västmanland i fina tallskogar. Vi hittade den under barken på en björkhögstubbe på ett hygge i Norra Paskatieva.

Nordlig trägnagare *Hadrobregmus confusus* VU, är en mycket ovanlig barkborre. Den är bara hittad i norra delen av landet och lever i torr barrträdsved, både i träd och i husvirke. Vi hittade arten i Nilasjåkk, under barken på en äldre död tall där barken delvis släppt.

Nordlig plattbagge *Dendrophagus crenatus* NT²⁰⁰⁰, var tidigare rödlistad som NT och är upptagen för att bli rödlistad återigen (2010). Den lever under torr bark på döda barrträd. Arten är spridd i hela landet, men är vanligare i norra delen.

Större flatbagge *Peltis grossa* VU, är en art med nordlig utbredning. Den lever i klubbtickeangripna granar eller döda björkar. Dess karaktäristiska kläckhål som är långovalt, är lätt att hitta. Vi hittade kläckhål av arten vid Åträsket och Norra Paskatieva och ett levande exemplar på en död björk i Paskatieva.

Nordlig svampklobagge *Mycetochara obscura* NT, lever i äldre döda barrträd, men är också hittad på lövträd. Den föredrar ihåliga träd eller träd med mycket mycel under barken. Den har en nordlig utbredning i landet. Vi hittade arten på åtta lokaler, varav tre gånger i trädfönsterfällor.

Gransvartbagge *Bius thoracicus* VU, är en granart som lever i gångar av långhorningar på döda senvuxna träd. Den lever förmodligen av gnagmjöl och kanske även bark. Vi hittade ett exemplar i ett spindelnät på en hästmyreangripen äldre tall i Dippavare. Den finns från Uppland och norrut i landet.

Större svartbagge *Upis ceramoides* EN, har minskat kraftigt i landet under det senaste århundradet, men anses fortfarande vara vanlig i Norrbotten. Arten är nästan två cm lång, svart och glänsande. Den lever i fnösktickeangripen triviallövsved, gärna död ved på hyggen. Vi hittade larver, puppor och vuxna djur i björkved på hyggen vid Storspikberget och Norra Paskatieva.

Mindre barkplattbagge *Pytho abieticola* VU, är en nordlig art som lever under den tunna barken på granlågor. Den är mycket sällsynt och hittas bara i naturgranskogar. Vi hittade larver av arten under barken på en granlåga i Dippavare.

Djupsvart brunbagge *Melandrya dubia* VU, är en mycket sällsynt skalbagge som finns i östra delarna av Norrland och på några få lokaler i Skåne. Den lever i lövträdsrika miljöer och i norra Sverige utnyttjar den främst vårtbjörk. Man kan hitta larver och vuxna djur i vitrötad ved av både lågor och högstubbar. Vi hittade fragment av arten i björkved i Norra Paskatieva, Storspikberget och Paulajåkkå.

Liten brunbagge *Orchesia minor* NT, är en spolförmig liten skalbagge som fångades i fälla på nydöd tall vid Spjutberget-Rymmarberget. Arten är spridd i hela landet och lever främst i miljöer rika på vitrötad lövved. Det finns dock noteringar om att den också kan leva i barrved.

Reliktbock *Nothorhina punctata* NT. Reliktbocken hittas sällsynt i glesa äldre tallskogar. Larverna utvecklas i innerbarken på levande grova solexponerade tallar. Det vuxna djuret, som det är få förutsett att se, är framme och kryper på träden under högsommaren. Träd som är angripna får en orange ton i barken och är lätta att hitta. Arten är spridd, men mycket ovanlig, i nästan hela landet och i denna studie hittade vi angrepp på fem lokaler.

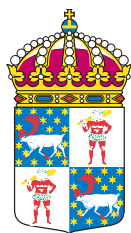
Korthårig kulhalsbock *Acmaeops septentrionis* NT. Den korthåriga kulhalsbocken anges främst leva på gran. Den hittas sällsynt i sumpiga granskogar eller i brända granmiljöer. Larven äter innerbark och förpuppar sig i förnan nedanför träden. Arten är hittad i mellersta och norra Sverige. I denna studie hittades den i Nilasjåkk under barken på en grövre död tall. Den fångades också i fällor på nydöda tallar i Paskatieva och Döttrenåive. Arten verkar med andra ord inte bara utnyttja gran.

Skarptandad barkborre *Ips acuminatus*, lever främst i toppdelar på solexponerade nydöda tallar. Man hittar ofta angrepp på hyggesrester. Tidigare var den utbredd i hela landet, men under de senaste decennierna finns bara fynd från Uppland och norrut. Under de senaste åren finns mycket få fynd och det verkar som arten försvunnit från stora delar av sitt utbredningsområde. I denna studie hittades inga färska angrepp av arten, utan bara äldre gnagspår på toppdelar på sex lokaler (figur 6).

Sibirisk barkborre *Pityogenes irkutensis* NT, lever på delar med tunn bark av senvuxen tall. Den är bara hittad i Dalarna och norra delen av landet och anses vara mycket sällsynt. Möjligen är den lite förbisedd. Vi hittade inga djur när vi direktsökte på tallsubstrat, men i fällorna fångades den i Ruttjebäcken, Daitavare, Nilasjåkk och Paulajåkkå.

Mindre mörghorre *Tomicus minor*, angriper nyligen döda eller döende tallar. I södra Sverige är den fortfarande ganska vanlig, men i norra delen av landet anses den vara mycket ovanlig och finns bara kvar i naturskogsmiljöer med höga värden. Vi observerade gnagspår på sex av lokalerna.

Länsstyrelsen
Norrbotten